

ЗАСОБИ ФОНІКИ У ВІРШАХ ІВАНА ФРАНКА
ЗІ ЗБІРКИ “ІЗ ДНІВ ЖУРБИ”

Ольга НАСТЕНКО,

Вищий державний навчальний заклад України
“Буковинський державний медичний університет”,
Чернівці (Україна); nastenko.o@bsmu.edu.uaMEANS OF PHONICS IN IVAN FRANKO'S POETIC WORKS
FROM THE COLLECTION “IZ DNIV ZHURBY”
 (“FROM THE DAYS OF SORROW”)

Olga NASTENKO,

Higher State Educational Establishment of Ukraine
“Bukovinian State
Medical University”, Chernivtsi (Ukraine),
RESEARCHER ID: AAK-4447-2020; ORCID ID: 0000-0001-8381-9078

Настенко Ольга. Средства фоніки в стихах Івана Франко із збірки “Із днів печалі”. В статті розглянуто звукову організацію стихотворних творів Івана Франко із збірки “Із днів печалі”. **Цель** статті – вивчити специфіку функціонування асонансів та алітерацій у віршах згаданого збірника. Здійснено комбінований філологічний аналіз фоніки віршів. Використано герменевтичний та інтерпретаційний методи дослідження звукопису поета. Застосовано статистичні методи. **Науковий новизна.** Встановлено, що алітерації та асонанси, пов’язані з підвищеною частотою однакових звуків у віршованому тексті, функціонують як образливо-виразні засоби в віршованому мовленні. **Висновки:** звукові повтори в досліджуваних віршах І. Франко акцентують смислові значення, посилюють експресивність та відображають емоційно-чуттєве настроєння ліричного героя.

Ключові слова: алітерація, асонанс, фоніка, звукопис, звукова організація, звукові повтори, ониматопея, звукоподражання, фономіміка.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими завданнями. Віршована мова репрезентує індивідуальне світобачення поета. Втілення у словесну форму емоційно-чуттєвих доміант окреслює специфіку ліричного твору. З огляду на це, дослідження звукової організації поетичної мови є важливою складовою розуміння природи вірша. У поетичному творі, як у відносно невеликій мовній площині, засоби фоніки мають здатність реалізовуватись в авторську манеру відображення. Фоніка є багатоаспектним явищем з точки зору її вивчення. Вона акумулює дані поезики, лінгвістики, психології, філософії та естетики. Дослідження структури звукової організації поетичного твору в аспекті визначення ідентичності автора доцільне у їх взаємозв'язку.

Аналіз досліджень і публікацій, на які спирається автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується стаття. Здавна науковці намагались з'ясувати роль звуків у віршованості, їх емоційну та символічну реалізацію, природний зв'язок між звучанням і значенням. У першій половині XVIII століття з'явилась ґрунтовна теоретична праця українського вченого та письменника М. Довгалевського “Сад поетичний”¹. (1736). Вагомим внеском для розвитку літературно-теоретичних знань в Україні, Росії та Європі стали естетичні ідеї професора Харківського університету О. Потебні². У контексті

вивчення звукового складу поетичної мови актуальною є й праця І. Франка “Із секретів поетичної творчості” (1898). У ній літературознавець осмислює засади рецептивної поезики, яка дотична до звукового складу поетичного твору. І. Франко зазначає, “що поезія від давніх-давен уміла використовувати ті музикальні ефекти, які дає сама мова”³. Перше українське ґрунтовне наукове дослідження у царині звукової організації поетичної мови здійснив український літературознавець І. Качуровський. У 1984 році видав окрему працю “Фоніка”, виділивши фонічні явища у поетичному тексті в окрему галузь віршознавства. Фоніку І. Качуровський трактував як “галузь літературознавства, яка вивчає і класифікує звучання літературного, в першу чергу віршованого твору як певної звукової цілості”⁴. Сучасне українське літературознавство визначає фоніку, “як звукову організацію поетичного мовлення; віршові засоби, які надають ліричному твору милозвучності, посилюють його емоційність та виразність”⁵.

Об'єктом вивчення українських та зарубіжних вчених друге століття залишається творчість Івана Франка. Формування франкознавчих поглядів щодо поетових віршованих творів пов'язане із розвитком філологічної науки. У XX столітті ідейно-тематичну та жанрову специфіку у своїх працях розглядали М. Мочульський⁶, С. Єфремов⁷, В. Щура⁸, М. Возняк⁹.

¹ Dovhalevskiy M. Poetyka (Sad poetychnyi), [Garden of poetics] Kyiv, Mystetstvo, 1973, 436 p.

² Potebnia O. Estetyka i poetyka slova, Zbirnyk, [Aesthetics and poetics of a word, Collection], Kyiv, Mystetstvo, 1985, 301 p.

³ Franko I. Zibr. tvoriv [Collected works] u 50 t. [Collection of works in 50 vol.], Kyiv, Nauk. dumka, 1981, Vol. 31, P. 96 [in Ukrainian].

⁴ Kachurovskiy I. Fonika [Phonics], Miunkhen, 1984, P. 9 [in Ukrainian].

⁵ Literaturoznachnyi slovnyk-dovidnyk [Literary criticism dictionary and reference book], Kyiv, Akademiia, 2007, P. 701 [in Ukrainian].

⁶ Mochul'skyi M., “Semper tiro” Ivana Franka, [Ivan Franko's “Semper tiro”], LNV, 1906, Vol. 34, Book. IX, P. 476–488 [in Ukrainian].

⁷ Yefremov S. Ivan Franko: krytychno-bibliohrafichnyi narys [Ivan Franko: critical and bibliographical essay], Kyiv, 1926, 256 p. [in Ukrainian].

⁸ Shchurat V. Rannia tvorchist Ivana Franka, Kyiv, Vydavnytstvo AN URSR, 1956, 230 p. [in Ukrainian].

⁹ Vozniak M. Z zhyttia i tvorchosti Ivana Franka [Ivan Franko's early works], Vydavnytstvo AN URSR, In-t susp. nauk., Kyiv, 1955, P. 302 [in Ukrainian].

Сучасне франкознавство збагатилось працями Б. Бунчука¹⁰, В. Нінювського¹¹ щодо версифікації поетичних творів І. Франка. Його поетика та ліричний феномен ґрунтовно висвітлені в дослідженнях В. Корнійчука¹², М. Гнатюка¹³, Б. Тихолоза¹⁴. Актуальним є й вивчення функційності засобів фоніки як конструктивних елементів Франкової мовотворчості¹⁵.

Мета статті – з'ясувати специфіку функціонування асонансів й алітерацій у поетичній мові. **Матеріал дослідження** – вірші Івана Франка зі збірки “Із днів журби”.

Виклад основного матеріалу. У ХХ століття І. Франко увійшов з вагомими набутками у галузях науки, критики, публіцистики, а також з великою кількістю літературних творів, зокрема й поетичних. Долаючи недугу, яка в наступні роки пригнічувала його, письменник все ж концентрувався на творчій праці. У 1990 р. вийшла друком збірка “Із днів журби”. За словами франкознавця В. Корнійчука вона “...найпрозоріше розкривала душевний стан автора, який важко переживає своє “сирітство духовне””¹⁶. В аспекті дослідження фоніки поетичних творів І. Франка доцільно розкрити функціонування засобів фоніки у віршах зазначеної збірки.

У структурі звукової організації Франкової поетичної мови віршів збірки “Із днів журби” фіксуємо поодинокі алітераційні та асонансні звукоповтори. Зокрема алітерації [т], [т'] у 2-му катрені поезії “В парку є одна стежина...”:

Край стежини проста лавка –
тут сиділа ти не раз,
тут прощались ми востаннє...
тут мені твій промінь згас...¹⁷

Лексична анафора “тут”, що слугує смисловим акцентом місця, навколо якого розгортаються переживання ліричного героя, має невідразне алітераційне рядкове продовження. Однак, навіть такий неінтенсивний звукоповтор глухого консонанта, акустично імітує імпульси “туги”, що з'являється “на серці” в оповідача. Звукопис 4-го катрена насичений асонансом [і], який пом'якшує звукове тло й детермінує елеґійно-чуттєву смислову картину:

Я спішу на сю стежину
і розшукую твій слід,
і відсвіжую твій образ,
що в душі моїй поблід...¹⁸

Алітераційне т-звучання відчутне й в останньому катрені вірша “Коли часом в важкій задумі...”:

Чи, може гнучи в собі горе,
ти тихо плачеш у тиші,
а се твої пекучі сльози

мені стучать до душі?¹⁹

Повтор глухого приголосного акустично підсилює звукоображення “тихого плачу” у 2-му рядку, тоді як горизонтальна т-алітерація аудіально детермінує “стукіт” й утворює звукофон відповідно до змісту. Прикладом рядкової алітерації [т], [т'], що функціонує як звуковий акцент на тлі повтору сонорних [н-м-в], є й такі Франкові рядки з вірша зазначеного циклу: “*Та тінь мовчить, звичайно – тінь, / ні мови, ні розмови*”²⁰. Примітно, що поет вдається й до суцільної ініціальної алітерації сонорним [м] та звукоповтором [мн]: “*Минуло много–много літ/ минулись муки й radoци*”;²¹ сугестуючи монотонну протяжність вислову.

У Франковому поетичному звукописі збірки “Із днів журби” фіксуємо також алітерації дрижачого [р]. Зокрема у рядках, якими поет зображує емоційні переживання ліричного героя: “*Я поборов себе, з корінням вирвав з серця / усі ілюзії, всі зрішні почуття, / надії, що колись вільніш дихнется,...*”²². Повтором цього приголосного насичені й перші строфи віршів “Безсилля, ах! Яка страшная мука!” та “І знов рефлексії! Та цур же їм!”:

Безсилля, ах! Яка страшная мука!
Чуття ще в серці полум'ям горять
І думи рвуться, як орел ширять,
Та воля мов розбита, мов безрука²³.

І знов рефлексії! Та цур же їм!
Се панський спорт! Хай нервні білоручки
та пустопляси риються в своїм

нутрі, і всяку думку гірш онучки
розскубують, і всякий рух чуття
жвуть, мірять, важать! Не для нас сі штучки!²⁴

Засобом частотного звукоповтору приголосного різкої дрижачої тональності в обох цитованих фрагментах аудіально підсилено емоційне переживання ліричного героя. Таку експресію поглиблює асонанс [у] й рядкова алітерація [ж] в 2-ій терцині. У цьому ж Франковому вірші, як зауважує В. Корнійчук, має місце й “...шумке стакато”²⁵ у рядках: “*Тиша кругом. В селі там пси десь лають, / деркач у травах оре, довкола хат / в повітрі чорні лилики гуляють. / Хрущі гудуть...*”²⁶.

У вірші “Вже три роки я збираюсь...” І. Франко описує наміри ліричного героя зустрітися з коханою, в уяві якого постають асоціації від можливого побачення. Примітно, що саме в строфах (7, 8), в яких оповідач розповідає про свої очікування, Франкове поетичне мовлення насичене алітераціями дзвінкого губного [б], що детермінує акус-

¹⁰ Bunchuk V. Virshuvannia Ivana Franka [Ivan Franko's versification], Chernivtsi, Ruta, 2000, 307 p. [in Ukrainian].

¹¹ Ninovskiy V. Poetychni formy Ivana Franka [Ivan Franko's poetic forms], Lviv, 2000, 316 p.

¹² Korniiichuk V. Lirychnyi universum Ivana Franka: horyzonty poetyky [Ivan Franko's lyrical universum: horizons of poetics], Lviv, 2004, 488 p. [in Ukrainian].

¹³ Hnatiuk M. Ivan Franko I problem teorii literatury [Ivan Franko and theory of literature problems], Kyiv, 2010, P. 240 [in Ukrainian].

¹⁴ Tykholoz B. Filosofska liryka Ivana Franka: Dialektyka poetychnoi refleksii [Ivan Franko's philosophical lyrics: dialectics of poetic reflection], Lviv, 2009, P. 319 [in Ukrainian].

¹⁵ Nastenko O. Poetychnyi zvukopys I. Franka yak literaturoznavcha problema, Slovianska filolohiia, Zbirnyk naukovykh prats [I. Franko's sound pattern as a literary criticism problem, Slavonic Philology, Collection], Chernivtsi, 2015, P. 43–50 [in Ukrainian].

¹⁶ Ibidem, P. 121.

¹⁷ Franko I. Zibr.tvoriv [Collected works] u 50 t., Kyiv, Nauk. dumka, 1976, Vol. 3, P. 8 [in Ukrainian].

¹⁸ Ibidem, P. 8.

¹⁹ Ibidem, P. 9.

²⁰ Ibidem, P. 10.

²¹ Ibidem, P. 10.

²² Ibidem, P. 16.

²³ Ibidem, P. 12.

²⁴ Ibidem, P. 13.

²⁵ Ibidem, P. 123.

²⁶ Ibidem, P. 14.

тику “бубоніння” й підсилює експресивність:

Твоїм щастям, наче сонцем,
я би серце грів слабе,
завидів би твоїй долі
і забувби так тебе.

Та боюсь, моя небого,
що не так тебе знайду,
що вписалися турботи
й сум у тебе на виду²⁷.

У 2-му катрені цитованого вірша, в якому оповідач розповідає про свій страх побачити кохану, фіксуємо асонанс [о]. Такий засіб фоніки надає поетичній мові евфонічного та повноголосого звучання, аудіально метафоризуючи “крик”:

Я боюся твого ока,
твоїх уст, твого лица,
Як страшного суду свого,
Як фатального кінця²⁸.

У Франковій віршованій мові збірки “Із днів журби” фіксуємо й повтори приголосних у суміжних лексемах. Такі засоби фоніки утворюють акустичне насичення, що детермінує звукофон відповідно до змісту в рядках: “... гадюка позана, / *лежить поміж* нами, / *дівчино кохана*, – / *не гоїться рана*”²⁹. Поліфонія [г-ж-н-н] у невеликому за обсягом тексті акустично відтворює приглушену тональність як метафоричне звукозображення чинника, що уособлює страждання.

Цікавим щодо звукової композиції є Франковий вірш “З усіх солодких, любих слів...”. У чотирьох строфах твору епіфорою є “...одно маленьке словечко: Слухай!”. Примітно, що звукопис початку вірша “З усіх солодких, любих слів...” акумулює акустичний імпульс [сл], як звукозмислове ядро тексту твору загалом. У двох останніх строфах поет вдається до фономімесису як до звуковідтворення явища шуму: “...що *десь далеко ледве чуť* / *теленка дзвоник: дїнь-дзїнь-дзїнь!*”³⁰. У цих рядках відчутна алітераційна динаміка: звукоповтор [д] змінюється звуконаслідуванням й функціонує як емоційно-експресивна акцентуалізація.

Поетичній мові І. Франка цієї збірки також притаманні фігури фоніки, які функціонують досить локально на тлі віршованого тексту загалом. Серед алітерацій фіксуємо однокомпонентні повтори у межах одного або двох віршованих рядків таких консонантів: дрижачого [р] – “*Заким умре це в серці творча сила / і дар пісень заглухне в тишині*”³¹, [г] – “... *Щось там в душі клубилося гірке, / мов грїх тяжкий, незмитий пригадався*”³², “...*кругом жива плодова огорожа*”³³, [в], [в'] – “*Хоч молодий це, був я у такій/ зневірі, світ весь так мені змінився*”³⁴, [с], [с'] – “...*отам я в простій хлопській хаті жив, / і самота, і сум жили зо мною*”³⁵.

У віршованій мові аналізованої збірки є багатокомпо-

нентні звукоповтори різних за акустичними параметрами звуків, що характерні цілим строфам. У вірші “О, бо і я зазнав раз щось такого...” простежуємо динамічну алітераційно-асонансну поліфонію:

О, бо і я зазнав раз щось такого,
що хочще повним щастям не було,
та дуже близьке вже було до нього,
як щастя, швидко надійшло й пішло.

У біднім, прозаїчним тїм життї
се був момент казочний і кипучий,
се був неначе той брильянт блискучий,
що хтось найшов загублений в смїттї³⁶.

У 1-му цитованому катрені частотними є повтори шиплячих [шч], [ж], [ш] на тлі евфонічної мелодики асонансу [о]. Аудіальна алюзія шепоту увиразнює інтимність розповіді ліричного героя, надаючи певної сакраментальності. У 2-їй строфі акустична звучність суттєво змінюється: повтор дзвінкого приголосного [б], [б'] утворює як вертикальну, так і горизонтальну (рядкову) алітерацію, додаючи ритмічних імпульсів поетичній мові.

Динаміку звукового насичення простежуємо й у Франковому вірші “Я не скінчу тебе, моя убога пісне...”. Акустичний ефект вибуховості, що досягається засобом алітерації [б] відчутний на початку твору в рядках “*Я не скінчу тебе, моя убога пісне, в котру бажав я серце перелить...*”³⁷. У подальших трьох строфах така алітерація відсутня. У двох останніх терцинах звукоповтор [б] знову набуває частотності:

Мов *дерево серед* степу безлисте
в осінній *бурі б'*ється і скрипить
і скрип той чує поле *болотисте*, –

отак душа моя *тепер терпить*
слаба, безкрила, холодом *прибита*,
мов *ластівка* у річці зиму *спить*³⁸.

Примітно, що в 1-их рядках цитованих терцин є слова близькі за звучанням – звуковий паліндром *дерево серед* та звукові пароніми *тепер терпить*. Евфонія цих лексем, виражена асонансом [е], в обох цитатах змінюється рядковою алітерацією [б] та підсилюється ономотофонічним повтором *скрипить скрип* наприкінці 2-го та на початку 3-го рядка 1-ї цитованої строфи. Такий поліфонічний звукопис у відносно невеликій строфічній будові аудіально детермінує звукозмислові зв'язки у тексті й функціонує як звуковиражальний засіб поетичної мови.

Таку ж функцію у Франковій поетичній мові має звукоповтор [р] у таких рядках: “*А в бурі рев, як громи навісні/ ламали твоїх велетнів корони, / у твоїх криївках шукав я охорони*”³⁹. Алітерація дрижачого, утворюючи звуконаслідувальну шумову алюзію стихії відповідно до змісту, акустично підсилює порівняння у 1-му рядку й акумулює звукозмислове ядро. У наступних цитованих рядках повтор

²⁷ Ibidem, P. 11.

²⁸ Ibidem, P. 11.

²⁹ Ibidem, P. 11.

³⁰ Ibidem, P. 18.

³¹ Ibidem, P. 19.

³² Ibidem, P. 22.

³³ Ibidem, P. 24.

³⁴ Ibidem, P. 20.

³⁵ Ibidem, P. 21.

³⁶ Ibidem, P. 20.

³⁷ Ibidem, P. 32.

³⁸ Ibidem, P. 32.

³⁹ Ibidem, P. 26.

[р], як похідний звуковий маркер, подовжує таке звукови-раження.

Приклад вираження емоційної експресії у поетичній мові зазначеної збірки засобом алітерації фіксуємо й у таких поетичних рядках: *“Геть звідси! Тьми тут, зіснуття едем, / добробуту руїна, гріб моралі, / цивілізація обернена вверх пнем”*⁴⁰. Звуковій структурі цитованої терцини характерна динаміка акустичної звучності: [т’]-[т’]-[бр]-[ер]. Акустична зміна алітерацій від глухого до дзвінких, окрім тембрального вибухово-дрижачого насичення, окреслює й асоціативно-смісловий образ руїнації, що відповідає змісту. Іншої поліфонії набуває Франкова поетична мова, коли ліричний герой вдається до спогадів:

П’ятнадцять літ минуло. По важкій
Завзятій боротьбі я опинився
Побитий, хорий. У тишу, в спокій
Я на село із міста схоронився⁴¹.

Повтор глухого [п], який стоїть у препозиції до голосного, на тлі низької частотності дрижачого [р] моделює негучну аудіальну ритмічність, що детермінує метафору спокою, тиші, певної апатії. Ліричний герой вказує на причину свого “відсторонення”: *“Хоч молодий ще, був я у такій/зневірі, світ весь так мені змінився...”*⁴². У цих рядках алітерація [в], [в’] надає акустичної плавності, яка й визначає емоційну пригніченість оповідача. У спогадах про “маленький хутір”, в якому ліричний герой колись мешкав, Франкова поетична мова увиразнюється глухим свистячим [с], [с’]: *“...отам я в простій хлопській хаті жив, / і самота, і сум жили зі мною”*⁴³. Така алітерація аудіально окреслює фоносемантичне ядро лексеми сум, як зображення емоційного стану ліричного героя. Подібну функціональність звукопису простежуємо й у таких рядках: *“Схилившись, я йшов і сумував/... / Мов з дьогтем мід, її смакував”*⁴⁴.

Акустичною твердістю характеризується Франкова поетична мова в описі спогадів про життя людей у селі: *“В село ходив. Душа щемить і досі / ...при праці старші, діти, голі й босі, / без догляду надворі; по хатах / маленькі плачуть, бо у полі мати”*⁴⁵. Звукопис цитованих рядків спочатку насичений алітераціями [д], [р], що окреслює дзвінку тверду тональність й детермінує напруження як звукосмисловий акцент. Наприкінці цитати акустика змінюється: повтор сонорних [м], [л] сугестує алізію монотонності як звукову метафору “безвиході”. Таку ж звукову детермінацію простежуємо у віршованих рядках, в яких І. Франко говорить від першої особи: *“Мені не нудно, а з поманою, як ви / її назвали, що мені балакати?”*⁴⁶. Алітерації [м], [н], у яких кількісно переважає назальний звук, сугестують протяжність, як емоційну реакцію мовця.

Висновки. Здійснене дослідження звукової організації зазначених поетичних творів І. Франка зі збірки “Із днів журби” герменевтичним, інтерпретаційним та статистичним методами дає підстави зробити такі висновки, а саме:

1) структурі фоніки поетичної мови Франкових віршів притаманні частотні звукоповтори: алітерації, асонанси та звуконаслідування, зокрема фономімесис;

2) засоби фоніки у віршованій мові зазначених поезій функціонують як зображувально-виражальні елементи, що акцентують смислові значення, підсилюють експресив-

ність щодо відображення емоційно-чуттєвого настрою ліричного героя та увиразнюють композиційну структуру;

3) рангування алітерацій є таким: [т’]-[т’], [р]-[р’], [б]-[б’], [м]-[м’], [н]-[н’], [д]-[д’];

4) частотними асонансами у віршованій мові збірки є: [і], [у], [о], [е];

5) локальна функційність засобів фоніки у тексті утворює сугестію та підкреслює яскравий поетичний талант І. Франка.

Nastenka Olga. Means of phonics in Ivan Franko's poetic works from the collection “iz dniv zhurby” (“from the days of sorrow”). The article covers the sound organization of Ivan Franko's poetic works from the collection “Iz dniv zhurby” (“From the Days of Sorrow”, 1900). The aim of the article is to determine the functional features of assonances and alliterations in poetic language. Combined philological analysis of Franko's poetic language phonics was carried out in the article. As well as statistical calculations, hermeneutic and comparative approaches were applied to the poet's sound organization research. **Scientific novelty.** It was established that alliterations and assonances result from increased frequency of similar sounds in the poetic text and function as stylistic devices as well as expressive and suggestive means of language. **Conclusion:** the sound repetitions in Ivan Franko's collection “From the Days of Sorrow” emphasize stylistic implications, strengthen expressiveness and depict the emotional state of the lyrical hero.

Ivan Yakovych Franko (August 27, 1856, Nahuievychi village – May 28, 1916, Lviv) was an outstanding Ukrainian writer, poet, publicist, interpreter, scientist, social and political activist. His creative contributions were written in Ukrainian (most texts), Polish, German, Russian, Bulgarian, and Czech languages and count as many as 100 volumes. During his life, Ivan Franko has published more than 220 scientific works, including more than 60 collections of his original and translated works of different genres.

“Iz dniv zhurby” (“From the Days of Sorrow”) is a collection of Ivan Franko's poetic works that was published in 1900. The collection conveys a sophisticated emotional experience of the author that stems from hardships in the embodiment of conceptualized civilian program and excruciating peripeteia in his personal life.

Key words: alliteration, assonance, phonics, soundpattern, soundorganization, soundrepetition, onomatopoeia, frequency.

Ольга Настенко – викладач кафедри суспільних наук та українознавства ВДНЗ “Буковинський державний медичний університет”, аспірантка кафедри української літератури філологічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Працює над кандидатською дисертацією на тему “Звукова організація поетичних творів Івана Франка”. Автор більше десяти наукових праць та співавтор однієї міжнародної монографії. Коло наукових інтересів: дослідження поетики І. Франка, викладання української мови як іноземної.

Olha Nastenko – teacher of the department of Social Sciences and Ukrainian Studies of High Educational Establishment of Ukraine “Bukovinian State Medical University”, postgraduate of the department of Ukrainian literature of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University. Currently working on a scientific thesis “The sound organization of Ivan Franko's poetic works”. She is an author of more than ten scientific articles and a co-author of international monograph. Research interests: conducting scientific research of the creation of poetry and poetics of I. Franko's verses, teaching Ukrainian language as a foreign language.

Received: 04.02.2020

Advance Access Published: March, 2020

© O. Nastenko, 2020

⁴⁰ Ibidem, P. 23.

⁴¹ Ibidem, P. 20.

⁴² Ibidem, P. 20.

⁴³ Ibidem, P. 21.

⁴⁴ Ibidem, P. 23.

⁴⁵ Ibidem, P. 21.

⁴⁶ Ibidem, P. 30.